

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ADB „COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-08-12 Nr. 429-282
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką už žalą, patirtą pareiškėjo automobiliui praradus sukibimą su apledėjusia kelio danga ir apsivertus (toliau – Įvykis). Vadovaujantis draudiko ir UAB „Grinda“ (toliau – draudėja) sudarytos Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sutarties nuostatomis, taikomomis draudimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės)², ir įvertinus visus byloje surinktus duomenis nenustatyta pagrindo teigti, kad už gatvės, kurioje kilo Įvykis, priežiūrą atsakinga draudėja netinkamai vykdė savo pareigas. Nenustačius draudėjos neteisėtų veiksmų, pareiškėjui įrodymais nepagrindus dėl Įvykio kilusios žalos dydžio ir nenustačius priežastinio ryšio tarp draudėjos veiksmų ir kilusios žalos, draudėjai nekilo civilinė atsakomybė, todėl draudikas pagrįstai atsisakė išmokėti draudimo išmoką.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

Draudikas ir UAB „Grinda“ (toliau – draudėja) sudarė Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sutartį (toliau – draudimo sutartis), kuria Taisyklių pagrindu buvo apdrausti draudėjos turtiniai interesai, susiję su draudėjos civilinė atsakomybe už žalą padarytą tretiesiems asmenims.

2026 m. kovo 26 d. pareiškėjas draudikui pranešė apie 2026 m. kovo 4 d. Įvykį, kurio metu pareiškėjo vairuojamas automobilis Gražinos g., Vilniuje, prarado sukibimą su apledėjusia kelio danga ir apsivertė.

Draudikas informavo pareiškėją apie priimtą sprendimą atsisakyti mokėti draudimo išmoką. Draudiko teigimu, draudimo išmoka už bendrovės padarytą žalą mokama tik nustačius visas būtinas draudėjos civilinės atsakomybės sąlygas. Draudikas, įvertinęs žalos byloje esančius duomenis bei dokumentus, konstatavo, kad Įvykis priežastiniu ryšiu su draudėjos veiksmais nėra susijęs, draudėjos veiksmų neteisėtumas ir kitos civilinės atsakomybės sąlygos nenustatytos ir neįrodytos.

Draudikui netenkinus pareiškėjo pretenzijos, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką pripažinti Įvykį draudžiamuoju ir išmokėti 8 000 Eur draudimo išmoką, atlyginančią dėl Įvykio patirtą žalą.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas nurodė, kad Įvykį lėmė objektyviai pavojingos kelio sąlygos – kelio danga buvo slidi ir padengta plikledžiu, o Įvykio vieta buvo nuokalnėje. Pareiškėjas nurodo, kad automobilį vairavo nedideliu, apie 20 km/h greičiu, tačiau transporto priemonė staiga prarado sukibimą su

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamą aplinkybę, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

² Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo taisyklės, galiojančios nuo 2025 m. rugsėjo 1 d.

kelio danga, tapo nevaldoma ir apsvirtė. Pareiškėjo vertinimu, draudiko argumentas, kad įvykio metu nebuvo snygio, nepaneigia plikledžio buvimo, nes plikledžiui susidaryti snygis nėra būtinas. Be to, draudikas nepateikė objektyvių įrodymų, patvirtinančių, kad iki įvykio kelio būklė buvo tinkamai įvertinta ir buvo imtasi reikiamų prevencinių saugumo priemonių. Pareiškėjo įsitikinimu, tarp kelio priežiūros trūkumų ir įvykio egzistuoja tiesioginis priežastinis ryšys.

Draudikas atsiliepime nurodė, kad draudėja nepažeidė jai nustatytų gatvės priežiūros pareigų, todėl nėra vienos iš būtinųjų civilinės atsakomybės sąlygų – neteisėtų veiksmų. Draudikas nurodo, kad pagal Vilniaus miesto savivaldybės nustatytus gatvių priežiūros normatyvus gatvė, kurioje įvyko įvykis, priskirta žemiausiam priežiūros lygiui. Šio priežiūros lygio gatvėms prevencinės priemonės, įskaitant prevencinį barstymą, nėra taikomos, o po snygio gatvė turi būti sutvarkyta per 48 valandas. Draudiko duomenimis, 2026 m. kovo 2–5 d. kritulių nebuvo, draudėja neturėjo nei teisinės pareigos, nei objektyvaus pagrindo barstyti gatvę, kurioje įvyko įvykis. Draudikas taip pat teigia, kad pagrindinė įvykio priežastis buvo paties pareiškėjo pasirinktas kelio sąlygų neatitinkantis greitis.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

T e i s i n i s v e r t i n i m a s

*Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar **draudikas pagrįstai atsisakė įvykį pripažinti draudžiamuoju.***

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Taisyklių bendrosios dalies 1.14 papunktyje nustatyta, kad draudžiamasis įvykis – tai draudimo apsaugos laikotarpiu ir teritorijoje staiga ir netikėtai įvykęs įvykis, dėl kurio padaryta žala, atsiradusi dėl apdraustos veiklos, ir dėl kurios trečiasis asmuo pateikia reikalavimą atlyginti nuostolius.

Taisyklių bendrosios dalies 2.1.1.2 papunktyje nustatyta, kad veiklos civilinės atsakomybės draudimo atveju draudimo objektas, atsižvelgiant į Taisyklių bendrosios dalies sąlygas, papildomas ir (ar) individualias draudimo sutarties sąlygas, yra įstatymų nustatyta tvarka apdraustajam kylanti civilinė teisinė atsakomybė dėl apdraustojo vykdomos apdraustos ir draudimo liudijime nurodytos veiklos. Be kita ko, vadovaujantis Taisyklių bendrosios dalies 2.3.5 papunkčiu, įvykis laikomas draudžiamuoju, kai apdraustajam pagal įstatymus kyla civilinė atsakomybė dėl trečiajam asmeniui padarytos žalos. Atitinkamai, pažymėtina, kad draudiko pareiga atlyginti žalą pagal minėtą draudimo sutartį, visų pirma, yra siejama su draudėjos civilinės atsakomybės sąlygų nustatymu.

Bendrąsias civilinės atsakomybės atsiradimo sąlygas ir pagrindus nustato CK. Vadovaujantis CK 6.246 straipsnio 1 dalimi, civilinė atsakomybė atsiranda neįvykdžius įstatymuose ar sutartyje nustatytos pareigos (neteisėtas neveikimas) arba atlikus veiksmus, kuriuos įstatymai ar sutartis draudžia atlikti (neteisėtas veikimas), arba pažeidus bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai. Civilinei atsakomybei taikyti būtina nustatyti šias sąlygas: neteisėtus veiksmus, žalą, priežastinį ryšį tarp asmens neteisėtų veiksmų ir atsiradusios žalos bei kaltę (CK 6.246–6.249 straipsniai). CK 6.249 straipsnio 1 dalyje žala apibrėžta kaip asmens turto

netekimas arba sužalojimas, turėtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai), taip pat negautos pajamos, kurias asmuo būtų gavęs, jeigu nebūtų buvusių neteisėtų veiksmų. Piniginė žalos išraiška yra nuostoliai.

Kaip minėta pirmiau, draudikas moka draudimo išmokas tais atvejais, kai draudėjui kyla civilinė atsakomybė, taigi, sprendžiant dėl pareiškėjo reikalavimų pagrįstumo, būtina įvertinti, ar nagrinėjamu atveju galima konstatuoti esant visas draudėjos civilinės atsakomybės sąlygas.

Draudikas nurodė, kad draudėja nepažeidė jokios jai nustatytos teisinės prievolės. Pagal Vilniaus miesto savivaldybės ir draudėjos sudarytą paslaugų teikimo sutartį, draudėja įsipareigojo teikti paslaugas vadovaujantis, be kita ko, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakyme Nr. 30-173/21³ įtvirtintais reikalavimais (toliau – normatyvai). Pagal draudiko pateiktą „Vilniaus miesto gatvių, mechanizuotai prižiūrimų 2021-2022 m. žiemos sezoną“ sąrašą, gatvė, kurioje įvyko įvykis, priskirta V, t. y. žemiausio priežiūros lygio, gatvėms⁴, kurios po snygio pabaigos turi būti sutvarkytos tik per 48 valandas. Pagal normatyvų 2 lentelės 2 punktą, V priežiūros lygio gatvėms prevencija (pasyvioji ir aktyvioji) yra netaikoma. Kadangi 2026 m. kovo 2-5 d. laikotarpiu kritulių nebuvo, draudėja neturėjo nei pareigos, nei objektyvaus pagrindo barstyti mažo intensyvumo akligatvį, kuriame įvyko įvykis.

Be kita ko, draudikas Lietuvos bankui pateikė policijos duomenis⁵, kuriuose užfiksuota, kad apžiūros metu pareiškėjo automobilio pavarų svirtis rasta ketvirtos pavaros padėtyje. Draudiko vertinimu, neįmanoma važiuoti pareiškėjo deklaruojamu 20 km/h greičiu 4-ąja pvara, nes variklis užgestų. Tai įrodo, kad faktinis pareiškėjo greitis buvo didesnis ir nesaugus. Be to, automobilio apsivertimas ant stogo, važiuojant tokiu mažu greičiu gyvenamojoje zonoje prieštarauja fizikos dėsniams. Pasekmės indikuoja didelę jėgą, sukeltą nesaugaus greičio. Pareiškėjas Lietuvos bankui neteikė jokių objektyvių duomenų, paneigiančių draudiko nustatytas aplinkybes.

Taip pat pastebėtina, kad pareiškėjas nei Lietuvos bankui, nei draudikui nepateikė jokių objektyvių įrodymų, pagrindžiančių reikalavimą dėl įvykio atlyginti 8 000 Eur žalą, taigi tokios žalos sumos nepagrindė.

Kasacinio teismo jurisprudencijoje ne kartą pažymėta, kad įrodinėjimas civiliniame procese turi savo specifiką: išvadą apie faktų buvimą daryti tada, kai byloje esančių įrodymų visuma leidžia manyti esant labiau tikėtina atitinkamą faktą buvus, nei jo nebuvus.⁶

Įvertinus pateiktus duomenis bei draudėjai nustatytas pareigas, nėra pagrindo išvadai, kad draudėja šiuo atveju netinkamai vykdė gatvės, kurioje kilo įvykis, priežiūros reikalavimus, t. y. nebuvo įrodyti neteisėti bendrovės veiksmai. Taip pat įrodymais nebuvo pagrįstas ir pareiškėjo dėl įvykio patirtos žalos dydis bei priežastinis ryšys tarp draudėjos veiksmų ir pareiškėjo patirtos žalos.

Pagal pateiktus duomenis nesant pagrindo konstatuoti būtinų draudėjos civilinės atsakomybės sąlygų buvimo, pareiškėjo reikalavimas įpareigoti draudiką išmokėti 8 000 Eur draudimo išmoką yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Išvada

Nenustačius pagrindo konstatuoti būtinų draudėjos civilinės atsakomybės sąlygų buvimo, draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmokos, atlyginančios pareiškėjo patirtą žalą, todėl pareiškėjo reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detalai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.⁷

³ Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. rugsėjo 29 d. įsakymas Nr. 30-2240/23 „Dėl administracijos direktoriaus 2021-01-28 įsakymo Nr. 30-173/21 „Dėl Vilniaus miesto gatvių, pėsčiųjų ir dviračių takų priežiūros žiemą reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁴ Draudiko paaiškinimu, tai yra mažo intensyvumo akligatvis, kuriam taikomi minimalūs priežiūros standartai.

⁵ Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Vilniaus miesto pirmojo policijos komisariato 2-ojo veiklos skyriaus nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, dokumento Nr. IBPS-V-677726-26.

⁶ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. rugpjūčio 25 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-304/2008; 2009 m. kovo 16 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-101/2009 ir kt.

⁷ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Teisėkūros skyriaus vadovė, pavaduojanti
departamento direktorių

Kristina Sačilkienė